

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. VII. Causæ variæ assignantur, ob quas plures sacerdotes debitum
non referunt fructum ex frequenti celebratione

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

trahit, pergitque quietior, ac securior ad
 tentam Ecclesiam, precibusque in ea
 persolatis, dum domum reueritur, in
 offendit rusticum illum, missæ nundina
 rem, ex arbor ore quadam suspensum, id
 mittente Deo in pœnam sui peccati, ut
 tam nobilis ille, quam totus mundus cog
 sceret, à quibus, quantisque malis ac
 culis per incruentum missæ sacrificium
 raretur.

Caput Duodecimum.

*Causa varia assignantur, ob quam
 Sacerdotes debitum non refrunt
 fructum ex frequenti
 bratione.*

SUMMA dignum est consideratione
 quod legitur in Aggæo Propheta
 Seminastis multum, & intulistis parum,
 distis, & non estis saturati; bibistis &
 inebriati, & qui mercedes congregastis
 eas in sacculum pertusum: Hac dicit Dominus
 ponite corda vestra, super vias vestras,
 ergo cur multi Sacerdotes indies
 panem Eucharisticum, manibusque
 rium tractantes cœlestium thesaurorum

pretii infiniti gratiarum, ac meritorum sanguinis pretiosissimi Redemptoris nostri, tam parum proficiant, alia esse non potest, quam, quia non ponunt corda sua super vias suas, sed est, parum considerant ea, quae ad statum sui ac ministerii dignitatem, & sanctitatem spectant. Philo Catpatius in c. 7. Cane. caulam quodammodo naturalem assignat confusionis, quam quotidie in Clero spectamus: Quae pro sua dignitate & excellentia optima esse debent, ac summa, eadem mutato ordine pessima sunt: Licet videre quosdam ex hoc sacratissimo convivio fieri quotidie praviores, & non nisi ad gehennam properare miserrimos, quia ad tantum, tamque ineffabile, ac caeleste convivium, immundo corde accedere audacter, insolentissime devorare praesumunt. Indiferenter hoc dicitur de quocunq; immundo corde ad sacram accedente Eucharistiam, & fortiori ipsis sacerdotibus applicandum est, qui consecrant, manibus tractant, offerunt illud sacrificium, & sacramentum ipsum administrant. Defectus hic disordinatio oritur ex eo, quod non reflectamus ad ipsum sacrificium, nec debite nos ad illud praeparamus: Non ponunt corda sua super vias suas. Indiant Christiani (nos dicamus sacerdotes, atque ita voce magna exclamat

Dd S. Chry:

S. Chrysostomus Hom. 31. in Matth. qui declarat
 tidie corpus Christi attingunt, quam non in
 ipso corpore possunt sumere medicinam, sed
 do mulier totam voluit de sola Christi figura
 percipere sanitatem. Verum equidem
 firmam feminam solo extremitatis togæ
 sti tactu integram retulisse sanitatem, & tam
 potior Sacerdotum pars, quæ indies
 dem Salvatoris nostri cibatur carne,
 tur sanguine, debilis semper manet
 firma, quod lachrymandi subministrat
 materiam jam citato Sancto: *Nobis*
est; mulier de vulnere medicinam
nobis medicina ipsa retorquetur
 non ex defectu cibi, cum sit
 immortalitatis, sed ob pravam
 dispositionem. Si cibus solidus ac
 tialis ingeratur, ac degluciat
 bita masticatione, non nutrit, sed
 stomachum: De Agno Paschali,
 mo Eucharistiæ, mandavit
 populo Hebræo: *Exodi 12. ver. 9.*
medetis ex eo crudum quid. Quis
 bræos adeo depravati corruptique
 gustus, ut crudam manducassent
 quia, omnia in figura illis contig
 scribit Abulensis super litteram illius
 rii, 2. 18. in c. 16 Matth. ipsum aperit

declārando in hunc modum: *Crudum cē-*
nam manducat, qui nullam circa illum dispo-
tionem & preparationem pramittit, & sic
crudum cibum sumit, qui corpus Domini ab
his cibis non discernit, sed sic impurus ac-
quis, ut ad communes. Aliam non minus
avein, ac bene ponderandam adducit ob-
ervationem in hac materia S. Joannes Chry-
ostomus super illa Divi Pauli verba: Judi-
ci sibi manducat & bibit, non dijudicans
corpus Domini: Hoc est (inquit sanctus Hom.
in 1. ad Cor.) non examinans, non cogitans,
quod oportet magnitudinem eorum, qua sunt pro-
portio, non reputans quanti momenti, & pon-
ens si donum.

Equi cum veneratione ac reverentia in-
ad altare accedendum est, qua ipsum
aluisse aut recens natū in stabulo Beth-
emítico, aut crucifixum, ac expirans
eternum in monte Calvaria, &
enim sacrificium idem est quod Gol-
gothæum, ipsaque Eucharistia nihil aliud
quam exhibitio Incarnationis: Ita ma-
gnam, novum, & jucundum tibi videri
debet, cum celebras, si eodem die CHRI-
STUS in utero Virginis primum descendens
factus esset, aut in cruce pendens, pro
nostris hominum pateretur, ita meditatur

Dd 2

magnus

magnus ille spiritualis Magister Thomae Kempis. *lib. 4. cap. 2. num. 6.* Inter alias alia
 in Paschalis Agni oblatione praescriptas ceremonias ac ritus, unus erat, quod illum quatuor diebus, antequam offerent, in zelandis suis habere debebant: *Ut nos hac doctrina carimonia* (inquit Olearius in illum locum) *quanta diligentia, & quam diu oblationes vestras expendere debeamus, antequam Deo praesentemus.* Panes Propositionis, quibus etiam sermo fuit, figura erant huius nostri Panis caelestis, non solum quod habebat Deus indies renovari, atque in mensa reponi aurea, verum etiam debebant esse solidi, ad insinuandum nobis, quod si singulis diebus offeramus Panem divinum, illud semper renovato quodam mentis fervore praedicare debeamus, quasi illa, quam lecturamus missam, aut prima nostra foret, aut ultima.

Mirabile est, quod Sacramenta propositionis nostrae proportionem sumptuum rentur effectum, pro S. Bonaventurae *cap. 7. docet, & cum eo communitate* Theologi: hinc Sancta Catharina Senensis hac utebatur similitudine: Si plures velint cum candelis, ut eas accendant, unaq; illarum sit duarum, altera trium, tertia quatuor

anciarum, quanta non erit differentia in splendore earum? Eodem modo, qui accedit ad lucem illā inextinguibilem corde optime disposito, plenoque amore divino, affluentiam utique impetrabit gratiæ cœlestis; sed si tepidi, si corde quodammodo congelato ad sacrum altare accedamus, mirum non est, si in nobis non ardeat ignis ille æthereus, si in nobis non splendeat flamma illa nobilior, sublimiorque: *Ita contingit* (sunt verba illius Sanctæ Dial. tr. 3. cap. 110.) *in hoc sacramento iis, qui recipiunt illud, candelas suas accendunt, id est sanctum desiderium, cum quo recipiunt venerabile Sacramentum, tantum excipitis ex isto lumine, quantum de materia sincera dilectionis, & amoris, & igniti desiderii portatis, quamvis totum in veritate recipiatis.* Pascuntur quidem Sacerdotes immaculati Agni corpore, sed, proh dolor, quod tot illud delibent peccatorum maculis inquinatâ conscientiâ! Aliud manducamus, aliud appetimus; manna cœlestis paradisi sumimus, eodemque tempore, ad farinam, cepes, & allia, carnesque ægyptiacas anhelamus, suspiramus. Sponsa in Canticis 7. v. 9. vera Ecclesiæ figura, mihi commendatur, hisce formalibus: *Guttur meum sicut vinum optimum, dignū dilecto meo*

ad potandum, labiisque & dentibus eius
 ruminandum. Quis non videt, quam
 hoc applicari queat S. Philippo Nerio, qui
 adhuc in calice ipso, ex quo sumpsit illam
 radisi delicias, sacratissimum Christi sangui-
 nem in hodiernum usque diem dentium
 parent vestigia, morsu eidem infixam, in-
 stimonium suavitatis ac dulcedinis, quam
 præstantissimo Domini calice percipiebat.

Inter alias singulares utilesque res
 sancti Bernardini, super hoc nostrum
 sterio, quod nimirum incarnata sapientia
 Divina se ipsam per modum cibi nobis com-
 municare voluerit, hæc una fuit, quod
 cibis, ut in congruum transeat corporali-
 mentum, necessario prius bene debeat ma-
 sticari, ita quoque ut animam spiritualiter
 nutriat Eucharistia, opus sit, ut antequam
 intenta, ac accurata meditatione, quam
 masticando, perpendatur: Bern. Ser. Tom.
 3. Ser. 3. de Christi Plenit. ar. 2. cap. 3. Masticatio
 est recogitatio cibi, id est, carnis CHRIS-
 TI, qui est panis vita, qui de caelo de-
 scendit. Pater Magister Avila, vir doctus
 in divinis rebus illuminatus, antequam ad sa-
 crum accederet altare, in corde suo excubi-
 cliciebatque actum summæ venerationis,
 admirationis hujus tremendi, in crucem

sacrificii, hac reflexione, ac directione:
nam volo consecrare Deum meum, illum in manibus meis tenere, ipsi colloqui, & in cordis mei recipere hospitium: quod si nos ipsi etiam practicemus, multo gratiora erunt Deo nostra sacrificia, nobisque magis proficua.

Plurimum juvat secessus aliquis, aut solitudo ad ignem hunc ac fervorem excitandū:
Nō datur manna nisi in deserto (inquit Albertus Magnus *De Euchar. di. 3. Tr. 1. cap. 1.*) *sic sentitur dulcedo gratia, & sapor Eucharistiae, nisi ab his, qui se in desertum corde transferunt, mundanas non sentiant delectationes.* In inicio Canonis statim circūstantes adhortamur, cor, ac mentem ad Deum elevent: *Surgens corda.* Nunquid ergo absurdum plane foret, ac monstruosum, nos alio exhortari ad elevanda corda, nostra autem propria depressa haberemus carnalibus terrenisque desideriis ac affectibus? *Ut dum respondet plebs: habemus ad dominum: admoneatur nihil se amplius cogitare debere, quam Dominum,* ita loquitur S. Bernardinus, *Tam. 2. se. t. cap. 3.* ut ruborem ac verecundiam inculciat sacerdotibus, quibus nulla cura est in edomandis ac refrænandis suis affectibus, & passionibus. Hujusmodi planè sensus ac opinionis fuit etiam S. Augustinus,

Dd 4

unde

unde dicit: *de Bono viduit. cap. 16. Inter
mysteria cor habere sursum iubemur, ipsi
iuvante id valemus, & ideo sequitur, ut
hoc tanto bono Domino Deo gratias agamus
quia hoc dignum, hoc iustum est recordari
cessitatem hanc obligationemque elevare
cor ad DEUM, priusquam ad sacrum
accedamus, confirmat, inculcatque
hisce S. Cyrillus Jerosolymitanus: *Cap.
Mystagog. Verè circa maximè tremendam
etiam, sursum ad Dominum corda levare
est, & non deorsum ad terram, terrarum
negotia deprimere.**

Certissimum est verissimumque id quod
scripsit S. Bonaventura, *in Fasc. 107. 1. quod
si añorum aliquot millia impenderemus pre-
parationi hujus mysterii, nihilominus tar-
datione, ac fruitione illius essemus indigenti-
& tamen, ad illud semper nos preparare de-
bemus ea cura, ac devotione, quam im-
mitas nostra, miseriaque humana par-
Zachæus solum intendebat videre transire
in Salvatore, verè indignus, qui tantum
susciperet hospitem: verum, ac-
audivit: *Hodie in domo tua oportet me manere,
eo ipso instante immutatum fuit cor ipsius
& excepit eum gaudens, hæc q̄: causa fuit, quod
tam ipse, quam domus ipsius per bene-
dictum Sancti**

catam illam arborem, fuerit sanctificata.
Audiamus, quid S. Franciscus de Sales Indies
fecerit, ut fructum referre posset ex assisten-
tia vivi fici illius Divini que sacrificii, ita nam-
que penes se constituerat: *Interero quotidie
Missæ sacrificio, & ut mysterio tam ineffabili de-
center assistam, invitabo omnes animæ meæ fa-
cultates, debitum ut suum hic agant. Venite &
videte opera Domini, quæ posuit prodigia super
terram.* Hæc tantaque præstabat Sanctus hic
Prælati in teneriore sua ætate, ex quibus
conspicere licet, quomodo sese habuerit exi-
ens Sacerdos, ac deinde Episcopus; creverit
enim pietas, ac devotio in ipso cum annis, si-
milique divinum illud lumen statui suo ac di-
gnitati congruens, quod utinam precibus
suis in cunctis fidelium cordibus dignetur
comparare ac augere.

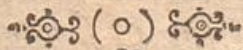
Catum valde notabilem suis in Annalibus
refert Cardinalis Baronius Anno. 536. num. 66.
celebrabat coram Pontifice Episcopus de
Formello. loco Romæ vicino, jamque quar-
tævices inceperat orationem oblationis, nec
cessabat, unde moræ pertæsi adstantes, dum
causam hujus ab ipso requirunt, respondit
Episcopus Papæ, se solitum esse videre de-
scendentem tuam super oblationem Spiri-
tus Sanctum, proindeque rogare, quate-
nus ab altari dignaretur curare amoveri

Dd 5

Dia-

Diaconum aliquem, in manu sua habentem
 flagellum, quo facto, statim vidit descen-
 tem Spiritum Sanctum, suaque sponte
 velum elevari. Itane culpa aliena im-
 dividit, quo minus Spiritus Sanctus desce-
 deret super oblationem? Quid ergo dicitur
 dum de propria, dum solis terrenis immo-
 nemus, ante sacrificium, in præparatione
 illud negligentes ac superficiales, sub-
 autem parum attenti, voluntariè distin-
 ac minus devoti? *Ascendamus*, (veluti
 aures præbeamus Anastasio Synaitæ
eram. syn.) *ad sacrosanctam elevatorem, in-
 clinemus cervicem, occludamus cogitationes,
 impleamus mentem, in cælum ascendamus,
 transeamus cælum, transeamus Angelos. Ve-
 rum tam imminutus est hodie Spiritus
 Sacerdotum, adeo terrenis est immo-
 nis, proprioque commodo ac sordido in-
 teresse, ut vix ex pura devotione incru-
 tum offerant sacrificium, sed potius ex-
 re miseri, pauperisque stipendii, ac
 id quod, sancto plenus zelo nullatenus
 tollerare valens S. Bonaventura, sed acris-
 mē in prophanos huiusmodi sacerdotes di-
 sertum suum strinxit calamum: *de præp. et
 Va, ve, ve, Domine DEUS, quanti
 die infelices ad sacros ordines accedunt, et**

vina mysteria accipiunt, non coelestem panem,
sed terrenum quarentes, non Spiritum, sed lu-
crum, non Dei honorem, sed suam ambitionem,
non salutem animarum, sed questum pecuni-
arum! Quam merito hujuscemodi sacerdoti-
bus impropere id, quod Christus turbis
Joannis sexto vers. 26. exprobrasse legitur:
Amen, amen dico vobis, quaretis me, quia
manducastris ex panibus, & saturati estis.
Auferat altero DEUS finem tam vilem,
intentionem tam pravam, tam distortam!
Sacrificium illud offerendum est ad gloriam
Sanctissimæ Trinitatis, pro Ecclesia, fide,
ac Religione Catholica, pro salute populi,
Imperii ac Regni, pro humani generis pro-
speritate, defunctorum animarum solatio,
ac culpæ nostrarum, reatumque remis-
sione. Sed quia de hisce plura in superioribus
dicta sunt, hæcque in variis aliis libris abun-
danter pertractantur, variasque formas indi-
cant, circa quas intēiones nostras possumus
instituire, ac sacrificium nostrum reddere
fructuosum, superfluum existimo diu-
tius hisce immorari.

Dd 6

Caput